

Plenarna sjednica

Kako uspjeti u implementaciji standarda IPSAS Iskustva u Švajcarskoj

Izgradnja kompetentnosti. Prelazak granica.

Prof. Dr. Andreas Bergmann, Institut für Verwaltungs-Management
andreas.bergmann@zhaw.ch

Obračunsko budžetiranje i računovodstvo u Švajcarskoj

Švajcarska konfederacija

- 1 Zürich
- 2 Bern
- 3 Luzern
- 4 Uri
- 5 Schwyz
- 6 Obwalden
- 7 Nidwalden
- 8 Glarus
- 9 Zug
- 10 Fribourg / Freiburg
- 11 Solothurn
- 12 Basel-Stadt
- 13 Basel-Landschaft
- 14 Schaffhausen
- 15 Appenzell Ausserrhoden
- 16 Appenzell Innerrhoden
- 17 St. Gallen
- 18 Graubünden / Grischun / Grigioni
- 19 Aargau
- 20 Thurgau
- 21 Ticino / Tessin
- 22 Vaud / Waadt
- 23 Wallis / Valais
- 24 Neuchâtel / Neuenburg
- 25 Genève / Genf
- 26 Jura

- 8,5 miliona stanovnika (98. mjesto)
- Površina 41000 km² (135. mjesto)
- BDP: 660 milijardi USD (17. mjesto)
- Osnovana 1291. godine,
Federalna republika od 1848.
godine
- 26 ustavno „suverenih“ država
(takođe se nazivaju „kantoni“)
- Računovodstvo u javnom sektoru
NIJE uključenou ustavni mandat
Federalne vlade

Obračunsko budžetiranje i računovodstvo u Švajcarskoj

Istorija ukratko: Rani obračunski pristupi

- Obračunsko računovodstvo je implementirano na državnom („kantonalnom“) nivou u toku sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog vijeka, na osnovu HAM77/HAM81 (“Harmonizovani računovodstveni model - Harmonized Accounting Model”)
- HAM su primijenile države i opštine (ali NE i Federalna vlada)
- HAM je uvijek uključivao obračunsko budžetiranje
- Ključna komponenta: Objedinjeni kontni plan
- HAM je uvijek služio kao osnova podataka za GFS
- Finansijski izvještaji su uvijek bili revidirani (možda više na osnovu nečeg nalik na „nivo pregleda“ u manjim opštinama)
- HAM je samo preporuka, koju je usvojila svaka od država pojedinačno (i sa određenim razlikama)

Integrисани приступ

Budžetiranje

Računovodstvo

Revizija

Vladine
finansijske
statistike

Obračunsko budžetiranje i računovodstvo u Švajcarskoj

Istorija u malom: Standardi

- Federalna vlada implementirala je standarde IPSAS 2007. godine
  - Plus paralelno gotovinsko i obračunsko budžetiranje
  - Postepeno zatvaranje jazova u odnosu na standarde IPSAS kroz godine
- **4 velike države takođe su u potpunosti implementirale standarde IPSAS u periodu od 2008. do 2010. godine: Ženeva, Ciriš, Basel-Štad, Lucern;** one zajedno predstavljaju 43% BDP-a
  - Takođe postepeno zatvaranje jazova
  - Bern, peta država, pratiće ih 2017. godine
- Ostalih 21 država koriste različite oblike obračunskih pristupa
  - „Harmonizovani računovodstveni model 2“ propisuje minimum, ali dozvoljava i standarde IPSAS
  - Osnovna komponenta objedinjenog kontnog plana (sada uključuje Federalnu vladu)
  - HAM2 održava i dalje razvija SRS-CSPCP

Obračunsko budžetiranje i računovodstvo u Švajcarskoj

Faktori uspjeha i pitanja

– Faktori uspjeha:

- Posvećenost ministra i parlamenta (gotovo jednoglasna!)
- Integracija (obračunskog) budžetiranja, računovodstva, revizije i GFS
- Objedinjeni kontni plan
- Snažna harmonizacija ključnih subjekata u primjenjivanju standarda IPSAS (Federalna vlada, velike države)
- Rigorozno planiranje projekata i upravljanje projektima

– Problemi:

- Mali stepen harmonizacije (osim kontnog plana) za male subjekte
- Raznolikost dozvoljena prema HAM2, ponekad je koriste političari u tim malim subjektima

Izazovi pri korištenju punog skupa standarda IPSAS

- Nekoliko standarda ne odražava specifičnosti jurisdikcije, npr. svi penzijski planovi su „hibridni planovi“ (uopšte se ne razmatra u standardu IPSAS 25; sada se razmatra u standardu IPSAS 39 – dobar primjer zašto su izmjene standarda neophodne!)
- Za nekoliko standarda, nakon znatnog razmatranja, pokazalo se da „nisu primjenljivi“ (npr. Standard IPSAS 11, u kojem ime „građevinski ugovori“ svakako navodi većinu korisnika na krivi put; dijelom Standardi IPSAS 28-30 ako vladini subjekti imaju samo potraživanja, obaveze plaćanja i direktnе zajmove)
- Okljevanje na strani određivača standarda da razmatra nova ekonomска pitanja: Negativne stope izgleda da postaju stalne

Obračunsko budžetiranje i računovodstvo u Švajcarskoj

Koristi koje donosi korištenje punog skupa standarda IPSAS

- Direktne koristi: „nađena“ sredstva – premašuju direktne projektne troškove na Federalnom nivou
- Koristi od visokokvalitetnih finansijskih izvještaja:
  - Upravljanje obavezama: Snažan interes parlamenta(!), «prebacivanje dugovanja» treba da se izbjegava
  - Upravljanje sredstvima: Bolje korištenje ili prodaja
  - Niže kamatne stope (Kanton Ženeve: -0,5%/Hiler 2012. godine)
  - Agencije za rejting „cijene“ kada se koriste standardi IPSAS
  - Standardi IPSAS štite računovodstvo od političkih uticaja